

2004-03-12

HODNOCENÍ JATEČNÝCH PRASAT:

Zpeněžování:

Pro chovatele představuje:

- Ü Stránku tržeb
- Ü Zpětnou vazbu pro oblast šlechtění
- Ü Limitující faktor dalšího rozvoje či útlumu chovu.

Základní typy zpeněžování jatečných prasat:

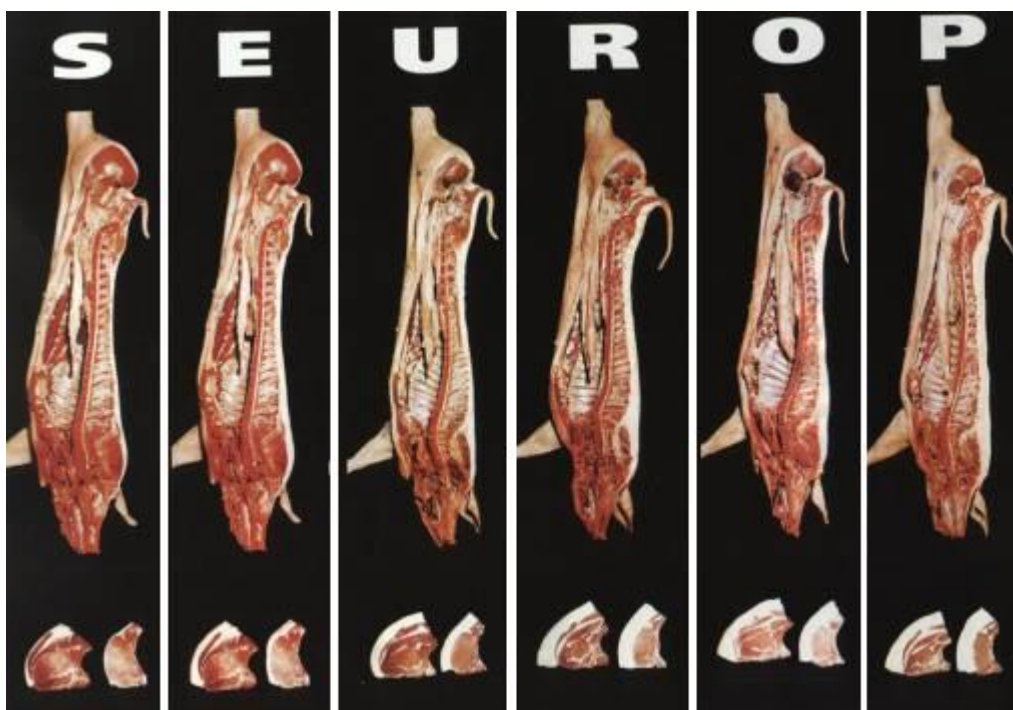
- Ü **Dohodou** – o výši ceny se dohoduje odběratel s dodavatelem, přičemž není v ceně zohledněna kvalita produktu.
- Ü **Napevno v živém** – na základě čisté hmotnosti a kategorie – 7 tříd jakosti
- Ü **Napevno v mase** – zpeněžuje se na základě přejímací mrtvé hmotnosti, výšky hřbetního tuku nad posledním hrudním obratlem, kategorie či pohlaví – 8 tříd jakosti
- Ü **Aparativní zpeněžování** – prasata se zatřídí do jednotlivých tříd jakosti na základě mrtvé hmotnosti, podílu masa, kategorie či pohlaví.

Třídy jakosti při zpeněžování SEUROP:

- Ü **Standardní prasata** – jatečně opracované tělo 60 až 120 kg
 - S – nad 60 % libové svaloviny
 - E – 55 – 59,9 %
 - U – 50 – 54,9 %
 - R – 45 – 49,9 %
 - O – 40 – 44,9 %
 - P – méně než 40 %
- Ü **Nestandardní prasata** – váha pod 60 kg, nad 120 kg, fyzické změny...
 - N – jatečně opracovaná těla do 59,9 kg včetně
 - T – nad 120 kg
 - Z – zmasilé prasnice a řezanci
 - H – hubené prasnice a řezanci
 - K – kanci a kryptorchidi

Kanci – z chovů

Kryptorchidi – samci, kterým varlata neseštopila do šourku => nelze kastrovat

Stanovení podílu masa – metody:

- Ü **Dvoubodová** – menší jatečné provozy, pomocí elektrického nebo optického měřítka se zjišťuje výška svaloviny a sádla na jedné z půlek v linii pŕlícího řezu
- Ü **Aparativní** = s pomocí přístrojové techniky – vpichovací sondy, ultrazvukové snímače, výška svaloviny a sádla se zjišťuje na jedné z půlek téhož těla paramediálně od linie pŕlícího řezu.

Protokol – vystavuje se po zatřídění, musí obsahovat:

- Ü Adresu dodavatele
- Ü Adresu kupujícího
- Ü Datum porážky
- Ü Pořadové číslo poráženého kusu
- Ü Přejímací hmotnost (mrtvou hmotnost)
- Ü Výšku svaloviny a sádla v mm
- Ü Podíl svaloviny v %
- Ü Obchodní třídy
- Ü Jméno (kód) hodnotitele
- Ü Ukazatel kvality

Vady masa:

- Ü **DFD** = tvrdé, tmavé, suché
Při stresu se produkuje hodně adrenalinu a uvolňuje se velké množství glykogenu. Ten se při přísunu kyslíku odbourává, ale v těle mrtvého zvířete již zůstane. Z glykogenu se pak stává kyselina mléčná.
- Ü **PSE** = měkké, bledé, vodnaté
Je-li zvíře vyčerpané, neprodukuje vůbec žádný glykogen, nevznikne tedy vůbec žádná kyselina mléčná a tudíž nedochází ke zrání masa.

Zjistí se měřením pH:

PSE – po 45 minutách po porážce pH pod 5,8

DFD – po 24 hodinách po porážce pH nad 6,2